

Korttelimessu

A&O-loppuraportti

Ohjelma	Projekti	Organisaatio	Erikseen rahoitettava
	Korttelimessu	Kallion seurakunta	Hyväksytty
Projektityyppi	Omistaja	Projektipäällikkö	Rahoituslähde
Palvelukehitysprojektit	Reina Riikka	Kautonen Saimi	Tarveharkintainen määräraha
Projektiluokka	Osaprojekti		
B	Ei		

Liitteet

Lisää liitetiedosto

Projektin tuotostavoitteet

	Konkreettiset lopputuotokset	Laadunvarmistuksen toimenpiteet ja mittarit	Vastuut
1	Kaksi metsämessua Mustikkamaalla		
2	Syksystä 2025 alkava messutoiminta Konepajalla		
3	Vähintään viisi pistemäistä messua alueella		

Lyhyt kuvaus projektin etenemisestä ja tuotoksista

Metsämessut toteutettiin suunnitellusti yhdessä Herttoniemen seurakunnan kanssa toukokuussa ja elokuussa. Messuihin osallistui työntekijöiden lisäksi vapaaehtoisia vastaamaan musiikista sekä kahvituksesta. Korttelimessu-projektin aikana metsämessuihin liittyvä prosessi vakiintui ja esimerkiksi työnjako sekä messuihin liittyvä valmistelutyö ovat keventyneet. Kesän 2026 Metsämessuista on jo käyty alustavia neuvotteluita ja ne tullaan järjestämään edelleen yhdessä Herttoniemen seurakunnan kanssa.

Konepajan alueelta löytyi Studio Skaala-niminen kuvausstudio sekä juhlatila. Heidän kanssaan käynnistettiin neuvottelut keväällä 2025 ja pääsimme sopimukseen viikoittaisesta sunnuntaivuokrauksesta syyskuun alusta alkaen. Ensimmäinen messu Konepajalla Skaalassa vietettiin 7.9.2025. Messun jälkeen teimme seurakuntalaisten kanssa yhdessä käyttöön keraamiset ehtoollispikarit ja lähdimme viikoittain rakentamaan tilaan messukonseptia, jossa on samalla tilaa ja väljyyttä että vahvoja osallisuuden ja omistajuuden paikkoja. Skaalan messuun vakiintui pieni ja aktiivinen joukko kävijöitä alusta alkaen ja messun jälkeisinä tunteina illalla kokeiltiin erilaisia tapahtumia eri kohderyhmille. Toiminta Konepajalla jatkuu tammikuussa 2026.

Pistemäisiä messuja Kallion seurakunnan alueella ei lähdetty erikseen järjestämään. Hankkeen resurssit suuntautuivat hyvin vahvasti Konepajan alueelle ja siihen päätettiin tietoisesti panostaa syksyllä 2025. Alppilan kirkosta luopuminen muodosti tyhjiön erityisesti Alppilan ja Konepajan alueille, joten siellä haluttiin panostaa viikoittaiseen toimintaan, jossa on matala kynnyks yhdessä tekemiseen.

Tehtävät ja tarkistuspisteet

	Tyyppi	Nimi	Päivämäärä	Vastuuhenkilö	Tila	Tuotos / lisätietoja	Kokonais- työmäärä henkilötyö- päivinä (htp=7,5h)
--	--------	------	------------	---------------	------	----------------------	---

Portti	Arvio	Toteutunut	Lisätietoja
P0: Valmistelun aloitus		13.8.2024	
P1: Suunnittelupäätös	23.10.2024	31.10.2024	
P2: Toteutuksen aloitus	1.1.2025	1.1.2025	
P3: Tuotosten hyväksyminen	31.12.2025		
P4: Projektin lopetuspäätös	31.12.2025		
JA: Jälkiarviointi	1.6.2026		

Lisää liitetiedosto P1-portille

Lisää liitetiedosto P2-portille

Lisää liitetiedosto P3-portille

Yhteenvedo projektin pääkohdista ja muutoksista suunnitelmaan sekä muutosten syyt

Projekti eteni pääkohdiltaan suunnitelman mukaisesti. Suunnitteluvaiheessa jätetty väljiys toteutuksen tapoihin mahdollisti hyvän ja onnistuneen lopputuloksen. Uusien tilojen, jumalanpalveluselämän ja muuttuvien yhteisöjen sitominen yhteen vaatii mahdollisuutta osallistua tavoilla, joita on vaikea tarkasti ennakoida. Merkittävin muutos projektissa oli resurssien kohdentaminen suurimmalta osin Konepajalle Studio Skaalaan. Päätös tehtiin jo keväällä, kun tilakysymys Konepajalla selvisi ja uuden messutilan mittaluokka varmistui.

Resurssisuunnitelman yhteenvedo (hlötyöpäivää / vuosi)

			Vuosi			
Henkilö	Rooli	Lisätieto		2024	2025	Yhteensä
Annmari Salmela	Projektipäällikkö	Viestintä		2,00	7,00	9,00
Riikka Reina	Omistaja	---		1,50	4,50	6,00
Saimi Kautonen	Projektipäällikkö	---		2,00	251,00	253,00
Tommi Samuel Niskala	Asiantuntija	---			7,00	7,00
Visa Veikko Viljamaa	Asiantuntija	---			4,00	4,00
Yhteensä				5,50	273,50	279,00

Yhteenveto resursseista, niiden saatavuudesta ja riittävyydestä verrattuna suunnitelmaan sekä muutosten syyt

Henkilöstöresurssien osalta Annmari Salmelan korvasi viestinnän resurssina Anu-Riikka Saastamoinen, joka nopeasti on vienyt Korttelimessujen viestinnän osaksi seurakunnan yleisen viestinnän prosessia. Koko työyhteisö osallistui osaltaan Konepajan toiminnan suunnitteluun, mutta erityisesti Tommi Niskala vastasi musiikkipuolen välineistöstä, josta osa hankittiin uutena mutta monilta osin hyödynnettiin seurakunnan vanhaa välineistöä.

Projektin työpäivien yhteenveto (1htp=7,5h)

		Vuosi	2024	2025
		SuunTot		
Henkilö	Rooli / tehtävä		Suun.	Suun.
Annmari Salmela	Projektipäällikkö		2,00	7,00
Riikka Reina	Omistaja		1,50	4,50
Saimi Kautonen	Projektipäällikkö		2,00	251,00
Tommi Samuel Niskala	Asiantuntija			7,00
Visa Veikko Viljamaa	Asiantuntija			4,00
Yhteensä			5,50	273,50

Projektin hyötytavoitteet eli vaikutukset / muutokset toimintaan

	Vaikutus / muutos	Mittarit, arviointitapa ja ajankohta
1	Uudet kävijät löytävät messuun	Kävijämäärän seuraaminen tilastoista neljännesvuosittain.
2	Kustannukset ovat pienemmät muiden tiloissa kuin omien uusien hankkiminen. Kustannukset laskevat verrattuna Alppilan kirkon kustannuksiin.	Kustannusten vertaaminen vuoden 2025 lopussa.
3	Messujen alueellinen kattavuus	Vuoden 2025 järjestettyjen messujen analysointi alueellisesti
4	Ei tarvetta rakentaa uusia sakraalitiloja	Arviointi vuoden 2025 lopussa
5	Tilaluopumisten huonojen vaikutusten minimointi	Arviointi palautteella ja tilastoilla vuoden 2025 lopussa.

Lisää liitetiedosto

Hyötytavoitteiden arvioiminen projektin päättyessä ja sen kuvailu, miten ja milloin hyötyjen saavuttamista on tarkoitus mitata

1) Ensimmäinen muutos on merkittävä. Vaikka messun ydinjoukko on samoja sitoutuneita kuin Alppilan kirkolla, on messuun jokaisena sunnuntaina tullut uusia kävijöitä ja osallistujia. Seurakunnan tilastojen mukaan messuja vietettiin 16 kpl ja osallistujia oli yhteensä 375. Studio Skaalan tila on hyvin erilainen kuin perinteinen kirkkotila ja se on kerännyt uusia kävijöitä jo ihan uteliaisuudesta.

- 2) Studio Skaalan kuukausivuokra on ~4000 e, joka on huomattavasti pienempi kuin Alppilan kirkon tilakustannukset. Huomioitavaa tietysti on, ettei tila ole käytössä kuin yhtenä päivänä viikossa, mutta toiminta kuitenkin keskittyy seurakunnan perustehtävään. Tila on suhteessa kallis, mutta mahdollistaa hyvin monipuolista toimintaa ja on näkyvällä paikalla.
- 3) Konepajan korttelimessu ulottaa seurakunnan toiminnan alueelle, jossa ei muuten olisi toimintaa.
- 4) Puolen vuoden kokemuksen perusteella säännöllistä ja sitouttavaa jumalanpalveluselämää voidaan viettää ilman omaa kirkkotilaa, kunhan tila on tarpeeksi joustava ja mahdollistaa monen tasoista toimintaa (massatapahtumia/pienryhmän kokoontumisen mm. rukous)
- 5) Alppilan kirkon kaikkia toimintoja on mahdoton täysin paikata tai varsinkaan ihmisten tunnesidettä itse kirkkotilaan. Kuitenkin monet ovat ottaneet positiivisena vastaan uudenlaisen osallistumisen viikottaisessa jumalanpalveluksessa sekä löytäneet tilan myös muissa tapahtumissa. Joulukuun lopulla järjestetty Kauneimmat joululaulut-tapahtuma keräsi yli 360 henkilöä päivän aikana yhteiselle puurolle sekä laulamaan. Yhteensä Skaalaan on luotu 51 tapahtumaa syksylle 2025 ja niihin on tilastoitu 1743 kävijää (Pientä tilastoharhaa tuo se, että samana päivänä yksi henkilö saatetaan tilastoidaan sekä messuun että kirkkokahveille.)

Budjetti (koko projektin ajalta) ja toteuma (vuosittain)

Kustannuspaikka	Lisätunniste	Kustannuslaji	Toimittaja	Selite	Tilausno	Budjetti	Toteuma yhteensä	2024	2025	2026	2027
								Toteuma	Toteuma	Toteuma	Toteuma
		Tuotot		Tarveharkintainen määräraha vuodelle 2025		-86 500,00	0,00		0,00		
		Muut kulut		Korttelimessun tuottamisen välineet (musiikki yms)		10 000,00	5 949,27		5 949,27		
		Muut kulut		Viestintä, esitteet		2 000,00	1 459,45		1 459,45		
		Ostopalvelut		Palkkiot, matkat		1 000,00	1 782,60		1 782,60		
		Ostopalvelut		Tilavuokrat		10 000,00	16 064,00		16 064,00		
		Henkilöstökulut		Projektipäällikön palkkaus 601		63 500,00	34 790,39		34 790,39		
		Henkilöstökulut		Laskennalliset henkilöstökulut 2025 22,5 x 200e		4 500,00					
Yhteensä						4 500	60 045,71	0	60 045,71	0	0

Yhteenvedo toteutuneista kustannuksista verrattuna budjettiin sekä muutosten syyt

Toteutuneet kustannukset ovat odotettuja ja budjetissa pysyttiin kiitettävästi. Messujen jälkeisiin iltoihin oli budjetoitu hieman toteutunutta vähemmän.

Muita lisätietoja, esim. projektin arviointia tietyn sidosryhmän näkökulmasta

Projektia on arvioitu lähinnä aktiivisten seurakuntalaisten sekä Kallion seurakunnan työntekijöiden kanssa. Seurakuntalaisten näkökulmasta on tullut palautetta messun tyylistä ja osista sekä kiitosta siitä että jokaisessa messussa saa halutessaan toimia erilaisissa tehtävissä.

Opit ja palautteet, joita on hyvä painottaa projekteissa tulevaisuudessa. Onnistumiset ja epäonnistumiset. Viestinnän arvioiminen.

Projektissa valittiin hyvin vieraanvarainen ja seurakuntalaislähtöinen etenemistapa, jossa lopullinen vastuu on kuitenkin aina työntekijällä niin tilan kuin messun suhteen. Tämä lähtökohta on haastanut kaikkia. Työntekijän tulee olla aina varautunut ja valmis hoitamaan jumalanpalvelus, mutta myös valmis luovuttamaan toimijuus seurakuntalaisille. Samalla perinteisiin tehtäviin ja rooleihin totuneet yhteisön jäsenet on otettu suunnitteluvaiheesta asti mukaan miettimään erilaisia osallisuuden tapoja. Messussa päädyttiin kokeilemaan mallia, jossa messupalaveri pidetään tunti tai 30 min ennen messua, niin että seurakuntalaiset voivat halutessaan vaikuttaa niin virsiin, luettaviin teksteihin kuin rukouksiinkin.

Yksi merkittävä tämän projektin oppi on, että kipeän tilaluopumisen sekä täysin uuden toimintamallin yhteensovittaminen vaatii ensisijassa avoimuutta ja hallittuja vaikuttamisen paikkoja niin seurakuntalaisten kuin työyhteisön parissa. Toinen tärkeä oppi on, ettei tämänkaltaisia projekteja tehdä yksin. Projektipäällikön tehtävä verkostojen ja prosessien kehittäjänä sekä erityisesti projektin etenemisen tarkastelijana on huomattavasti merkittävämpää kuin pikaisten tulosten saaminen ja yhteisön rakentaminen yksittäisen työntekijän ympärille.

Vahva resursointi ja mahdollisuus kokeilla uusia toimintamutoja on tärkeää uusissa tiloissa toimimiselle. Rohkeat avaukset ja kokeilut mahdollistavat jatkossakin uudet avaukset, vaikka resurssit pienenevät. Hyvät kokemukset yhdessä tekemisestä vahvistavat kulttuuria joissa muutos ja kokeilu on sallittua ja myös onnistuminen ja epäonnistuminen on sallittua.

Korttelimessu-projektissa viestintää olisi voinut kehittää ja erityisesti projektikoordinaattorin olisi tullut aikaisemmin luoda yhdessä seurakunnan viestinnän kanssa toimiva prosessi, jossa tieto viikoittaisista tapahtumista päätty seurakunnan perinteisiin viestinnän kanaviin. Isompien tapahtumien kohdalla viestinnän vahvempi resursointi (mm. maksettu some-mainonta, postitukset) tuotti tulosta.

Miten luovutus organisaatiolle hoidettiin ja mitä jäi kesken? Kuka hoitaa keskeneräiset tehtävät loppuun? Miten ja milloin?

Korttelimessu-projektin tuottama toiminta on ollut alusta alkaen osa seurakunnan toimintaa ja messuvuorot jaettiin työntekijöiden kesken niin, että mahdollisimman monella oli mahdollisuus saada kokemusta ja perehdytystä Konepajan Studio Skaalassa. Projektin loppuessa keskeneräiseksi jäi vastuunjako tulevaisuuden suunnittelusta ja koordinoinnista. Projektipäällikkö jatkaa työskentelyä seurakunnassa ja tekee osana muita papintöitään myös projektin loppuunsaattamista ja arviointia myöhemmin keväällä 2026. Korttelimessun jatkoa arvioidaan loppukeväästä 2026. Arvioinnista vastaavat lopulta yhdessä kirkkoherra ja seurakuntaneuvosto.

Kaikki avoimet kysymykset, jotka vaativat erillisiä päätöksiä jatkotoimenpiteistä

Korttelimessutoiminnan jatkosta päättäminen loppukeväästä 2026, kun vuoden 2027 talous- ja toimintasuunnitelmaa valmistellaan.

Uudet näkökulmat ja ideat jatkokehitykseen tai hyödyntämismahdollisuuksiin muissa projekteissa. Yhteyshenkilön tiedot, jos toimenpiteisiin on jo ryhdytty

Jumalanpalvelustilan ja messun rakentaminen alusta ja avoimesti joka viikko. Seurakuntalaisten omistajuuden vahvistaminen tilassa, joka tulee aina rakentaa "kirkoksi" mahdollistui, kun teimme yhdessä mahdollisimman paljon mm. keraamiset ehtoollisvälineet, seurakuntalaisen rakentama virsitaulu, suntion tehtävien jakaminen ja erityisesti yhdessä uusien ratkaisujen keksiminen.

Palaute Alfa & Omega -projektijohtamismalliin tai projektisalkkuohjelmistoon liittyen

Projektisalkkuohjelmistossa monet asiat ovat hieman piilossa. Ohjelmisto toimii itse projektin hallinnassa, mutta rahoituksen hakemisessa se on hyvin kömpelö.

Lisää liitetiedosto

Päivittänyt: Saimi Kautonen 31.12.2025 18.51